

101

**UCHWAŁA NR XIV/94/07
RADY GMINY ŻELAZKÓW
z dnia 20 grudnia 2007 r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2008 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473)

Uchwala się, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2008 rok, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żelazków.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY ŻELAZKÓW**

Stanisław Gąsior

~

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

I NARKOMANII

NA 2008 ROK

Żelazków 2008 rok

SPIS TREŚCI

Wstęp	- 4
Rozdział I.	
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	- 8
Alkoholowych i Narkomanii wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i integrację osób uzależnionych na terenie Gminy Żelazków.	
Rozdział II	
Ustawowe zadania własne Gminy.	- 9
Rozdział III	
Ustalenie warunków realizacji Gminnego Programu	- 12
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.	
Rozdział IV	
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	-12
Preliminarz wydatków na rok 2008 ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	- 13

WSTĘP

Zgodnie z szacunkowymi danymi opublikowanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uzależnienie od alkoholu występuje u 2% populacji, co stanowi około 800 tys. osób w Polsce i jest chorobą społeczną. Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Zgodnie z klasyfikacją ICD X uzależnienie rozpoznaje się, gdy występują przynajmniej trzy z niżej wymienionych objawów:

- silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu,
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu,
- zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”),
- występowanie objawów abstynencyjnych (drżenie mięśniowe, mdłości, drażliwość, napady drgawkowe, majaczenie alkoholowe itp.) i ich leczenie przy użyciu niewielkich dawek alkoholu (tzw. „klinowanie”),
- postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu („koncentracja życia wokół picia”),
- uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio-psycho-społeczną. W wyniku działania alkoholu etylowego i jego metabolitów na organizm pojawiają się liczne schorzenia mające ujemny wpływ na funkcjonowanie organizmu (nadużywanie alkoholu jest odpowiedzialne za około 60 typów chorób).

Niwelowanie szkód zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu jest bardzo ważnym i długotrwałym elementem leczenia osób uzależnionych,

ponieważ konieczne jest odtrucie organizmu, ale także leczenie różnego rodzaju szkód spowodowanych chronicznym zatruciem, niedożywieniem i deficytem witamin. Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach lecznictwa odwykowego, innych zakładach opieki zdrowotnej i jest bezpłatne.

Jednak podstawowym rodzajem pomocy dla osób uzależnionych są programy psychoterapii grupowej i indywidualnej. Główne cele terapii to zachowanie trwałej abstynencji, poprawa zdrowia psychicznego, nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i zapobiegania nawrotom picia oraz rozwój osobisty. Uzależnienie od alkoholu uszkadza cztery podstawowe sfery życia i zdrowia – fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową, dlatego w procesie terapii należy pacjentowi dostarczyć okazji do naprawy wszystkich tych sfer.

Uzależnienie od środków psychoaktywnych (narkomania) to pewien styl życia, polegający na mniej lub bardziej niekontrolowanym używaniu substancji psychoaktywnych i preferowaniu ich używania nad inne, akceptowane społecznie sposoby spędzania wolnego czasu przeznaczonego na rozrywkę, pracę lub naukę. W naukach społecznych i polityce zdrowotnej, pojęcie narkomanii rozszerza się na całokształt zagadnień związanych z problemami zdrowotnymi, funkcjonowaniem w rolach społecznych, konfliktami z prawem i dobrymi obyczajami.

Substancje psychoaktywne to zbiór substancji otrzymywanych ze źródeł naturalnych (opiaty z maku, grzybki halucynogenne, marihuana), modyfikowanych chemicznie (heroina) i wytwarzanych syntetycznie (amfetamina, LSD).

Nauki społeczne wskazują na kilka behawioralno – funkcjonalnych modeli używania substancji psychoaktywnych:

- Używanie eksperymentalne: to model rzadkiego używania substancji, najczęściej spowodowanego ciekawością (zazwyczaj nie prowadzi do powtarzania tego zjawiska),
- Używanie okazjonalne: to sposób intencjonalnego, celowego przyjmowania substancji, nierzadko pod wpływem otoczenia (cehuje się powtarzalnością zachowań),
- Używanie tzw. rekreacyjne: jest to mniej lub bardziej regularny sposób używania substancji psychoaktywnych w celu odprężenia lub przyjemności (ryzyko powstania szkód zdrowotnych),
- Używanie funkcjonalne: używanie substancji w celu zwiększenia efektywności i skuteczności uczenia się i pracy (może prowadzić do uzależnienia),
- Używanie w celu samoleczenia: to przyjmowanie substancji w celu radzenia sobie z problemami psychologicznymi (prowadzi do uzależnienia),
- Uzależnienie: model używania, wynikający z upośledzenia kontrolowania zachowań związanych z przyjmowaniem narkotyków. Wymaga wszechstronnego leczenia medycznego i psychoterapeutycznego
- Używanie problemowe: regularne używanie narkotyków w sposób rodzący poważne problemy (styl życia wyznaczany jest przez rytm zdobywania i używania narkotyków).

Aby leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych były skuteczne, powinny oddziaływać na liczne sfery: medyczną, psychologiczno-społeczną, środowiskową, a nawet egzystencjalną.

W Gminie Żelazków osoby uzależnione i ich rodziny mogą uzyskać pomoc medyczną w Ośrodku Zdrowia oraz socjalną w gminnym ośrodku pomocy społecznej. Ponadto mogą skorzystać z oferty terapeutycznej NZOZ Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kaliszu przy ul. Lipowej 5. Przyjęcie w Poradni nie wymaga skierowania i jest bezpłatne (zgodne z założeniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości) W roku bieżącym poradnia

jest czynna w poniedziałki, wtorki i środy w godzinach od 8.00 do 20.00, w czwartki od 12.00 do 20.00, a w piątki od 8.00 do 16.00.

Poza poradnią osoby uzależnione i ich rodziny mogą uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach terapeutycznych realizowanych przez Kluby i Stowarzyszenia Abstynenckie oraz w spotkaniach organizowanych przez ruch samopomocowy (grupy AA, Al.-Anon). W Żelazkowie funkcjonuje: Abstynencki Klub „Pomocna dłoń” czynny w poniedziałki, w godzinach od 17.00 do 21.00. Zorganizowano we wrześniu *I Dni Trzeźwości* w Żelazkowie które będą kontynuowane w następnych latach. Ponadto na terenie gminy funkcjonują trzy świetlice socjoterapeutyczne do których uczęszczają dzieci z rodzin alkoholowych. Rozważana jest możliwość powstania następnych.

ROZDZIAŁ I

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i integrację osób uzależnionych na terenie Gminy Żelazków.

Cele Programu:

- zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy
- promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia.
- zapobieganie powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania środków uzależniających przez dzieci i młodzieży.

Zadania pomocnicze:

- zmiana obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych i innych używek;
- propagowanie trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia;
- tworzenie ruchu profilaktycznego w całym systemie wychowawczym: w rodzinie, szkole i środowisku rówieśniczym;
- równoczesne, stałe podnoszenie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców i innych osób zajmujących się zawodowo dziećmi i młodzieżą;

- zmniejszenie szkód spowodowanych pićem alkoholu przez ograniczenie jego dostępności na terenie gminy Żelazków i poprzez pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków oraz promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.

ROZDZIAŁ II

Ustawowe zadania własne Gminy.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

- współpraca z Wojewódzkim Zakładem Opieki Psychiatrycznej w Sokołówce – OLZA (oddział leczenia abstyntenckiego), Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Murowańcu poprzez finansowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych.
- prowadzenie i finansowanie punktów informacyjno – konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków członków ich rodzin oraz dla ofiar przemocy domowej.
- zatrudnienie terapeuty dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- kierowanie osób nadużywających alkohol do Sądu celem ich zobowiązania do podjęcia leczenia (opłaty sądowe, opinie biegłego)
- motywowanie klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie uzależnionych od alkoholu i narkotyków do podjęcia terapii.
- funkcjonowanie klubu abstyntenckiego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychologicznej i prawnej a także ochrony przed przemocą w rodzinie.

- zapewnienie opieki wychowawczej i psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
- funkcjonowanie Świetlic Socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
- prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla dzieci z problemem alkoholowym oraz dzieci ofiar przemocy w rodzinie.
- współpraca z instytucjami w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz rodzinom doznającym przemocy jak:
 - gminny ośrodek pomocy społecznej,
 - centrum interwencji kryzysowej
 - policja,
 - sąd.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla dzieci i młodzieży.

- programy edukacyjne i profilaktyczne w szkołach dostosowane do potrzeb oraz wieku dzieci i młodzieży.
- wprowadzenie i realizacja programów przeciwdziałania agresji w szkołach.
- organizowanie i finansowanie wypoczynku (kolonie letnie, wycieczki integracyjne) z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową.
- udział w ogólnogminnych kampaniach profilaktyczno – edukacyjnych.
- wspieranie inicjatyw placówek oświatowo – wychowawczych mających na celu promowanie zdrowego stylu życia.

- współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie diagnozowania środowisk dziecięcych i młodzieżowych ze względu na kontakty z substancjami uzależniającymi.
- własne, lokalne programy i kampanie profilaktyczno – wychowawcze w szkołach.
- wspieranie i prowadzenie kampanii promujących trzeźwość jak organizacja konkursu plastycznego „Żyj radośnie bez nałogów” przy współpracy z mediami w promowaniu trzeźwości.
- organizowanie i finansowanie dowozu dzieci z rodzin dotkniętych bądź zagrożonych chorobą alkoholową do kina, teatru.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- prowadzenie edukacji społeczności lokalnej za pomocą dostępnych mediów (prasa, plakaty)
- współpraca z parafiami na rzecz ruchu trzeźwościowego,
- współpraca z bibliotekami szkolnymi i publicznymi na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemie uzależnień.
- prowadzenie szkoleń dla członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników gminnego ośrodka pomocy społecznej w Żelazkowie.
- dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej i narkotykowej dla różnych grup zawodowych,
- doposażenie klubu i świetlic socjoterapeutycznych w niezbędny sprzęt,

Rozdział III

1. Ustalenie warunków realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

- gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii realizowany jest przez pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Żelazkowie.

-pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych składa Wójtowi Gminy Żelazków roczne sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

- pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest finansowany ze środków pozyskiwanych za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział IV

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych

- gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żelazkowie inicjuje i koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, oraz prowadzi kontrolę przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Żelazków.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Żelazków.

Preliminarz wydatków na rok 2008 ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Klub A „Pomocna Dłoń” w Żelazkowie	
a. materiały pomocnicze, artykuły spożywcze	2.000
b. zakup energii, telefon, internet, usługi pozostałe (wywóz nieczystości, szkolenia)	3.000
Utrzymanie świetlic socjoterapeutycznych zakup energii, artykułów spożywczych	
a. Borków Stary	5.000
b. Dębe	5.000
3. Doposażenie świetlic socjoterapeutycznych	
a. Borków Stary	2.000
b. Dębe	2.000
• Wynagrodzenie prowadzących świetlice socjoterapeutyczne w Borkowie Starym i Dębem	15.000
5. Wynagrodzenie prowadzącego Klub AA w Żelazkowie	7.000
6. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji ds. PiRPA w Żelazkowie	9.000
7. Wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach spektakle i teatryki profilaktyczne	10.000
8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomani	10.000
9. Organizacja festynu z okazji Dnia Dziecka zakup artykułów spożywczych, papierniczych, zabawek	7.000
10. Działania profilaktyczne dotyczące wypoczynku organizacja letniego obozu socjoterapeutycznego	30.000
11. Szkolenia członków Gminnej Komisji ds. PiRPA podróże służbowe	1.500

119

12. Szkolenia pełnomocnika Wójta ds. PiRPA podróże służbowe	1.500
13. Organizacja II edycji „Dni Trzeźwości” wynagrodzenie specjalistów, materiały informacyjne	4.000
14. Organizacja II edycji konkursu plastycznego „Żyj kolorowo bez nałogów” zakup artykułów papierniczych, nagród	6.000
15. Organizacja imprez okolicznościowych andrzejki, mikołajki, happeningi	35.000
16. Zakup sprzętu komputerowego i rtv	5.000
17. Organizacja wycieczek dla dzieci transport, opłaty	50.000
18. Utworzenie Punktu Konsultacyjnego materiały pomocnicze, artykuły spożywcze	2.000
19. Wynagrodzenie prowadzącego Punkt Konsultacyjny	6.000
20. Utworzenie i utrzymanie świetlicy socjoterapeutycznej	35.000
21. Wynagrodzenie Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	7.000

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY ŻELAZKÓW**

Stanisław Gąsior